

GREENPEACE

Magazine • Driemaandelijks • Lente 2006 • Maart - april - mei • 18de jaargang • nr 69

2006/1

Acties tegen Japanse walvisjagers

Tsjernobyl, 20 jaar
radioactiviteit

Heibel in het land
van de Kerstman

DOSSIER: op weg naar
zeereservaten!

Een groen en duurzaam 2006!

Beste lezer,

U maakt samen met duizenden andere Belgen op één of andere wijze deel uit van Greenpeace, of meer

in het algemeen van de milieubeweging. Dat doet u met morele of financiële steun, als personeelslid of vrijwilliger. Of nog: door als consument milieuvriendelijke keuzes te maken, door aan protestacties deel te nemen of door in uw omgeving te praten over het milieu. Eind december telde Greenpeace meer dan 110.000 actieve sympathisanten. We kunnen gerust spreken van een groeiende en massale beweging voor het leefmilieu. En dat gaat niet onopgemerkt voorbij. Dat voelen wij elke keer als we met industriëlen of politici in gesprek gaan.

Greenpeace focust ook in 2006 op milieuthema's die een wereldwijde aanpak vergen. Het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen om de klimaatverandering tot stilstand te brengen, is voor ons een wezenlijke uitdaging. We moeten evolueren naar het anders invullen van onze energiebehoefte, zonder fossiele of nucleaire grondstoffen. Bossen en oceanen: op onze aarde zijn het schatkamers van biodiversiteit. Alleen al daarom is de creatie van wereldwijde netwerken van beschermde bossen en zeereservaten een absolute noodzaak. En wat te denken van de talrijke schadelijke chemicaliën, waarmee we straffeloos ons milieu besmetten en die we ook terugvinden in het menselijk lichaam? De strijd voor het vervangen van deze schadelijke chemicaliën door veiliger alternatieven is nog niet gestreden. Toch is dat nodig als we 'beschavingsziekten' zoals kanker en allergieën willen terugdringen. En ja, ook een veiliger wereld door volledige nucleaire ontwapening staat nog altijd op ons groen menu. Net als het streven naar een duurzame landbouw op mensenmaat, zonder genetische manipulatie, overbemesting of gifstoffen.

Ik wil u van harte danken voor uw steun. Die laat ons toe om deze enorme uitdaging aan te gaan. Ik hoop dat we nog vele jaren samen aan de kar kunnen duwen, voor een beter leefmilieu.

Peter De Smet, directeur.

[INTERNATIONAAL]

3 **Blik op de wereld**

In vogelvlucht een kijk op acties in alle hoeken van de wereld.

4-5 **Acties, resultaten, oplossingen**

In de ijskoude Zuidpoolzee verzet Greenpeace zich tegen de Japanse walvisjagers, die onder het mom van de 'wetenschap' doorgaan met het doden van walvissen.

6-7 **Tsjernobyl**

Twintig jaar later blijkt de impact van de kernramp in Tsjernobyl enorm te zijn. Een interview met de nucleaire specialist van Greenpeace, Jan Vande Putte.

8 **Vrijhandel?**

Impressies van campagnedirecteur Wendel Trio over de zesde WTO-conferentie in Hongkong.

[IN BELGIË]

9-10 **Thailand**

Klimaatcampaner Jean-François Fauconnier protesteerde dagenlang in Thailand tegen de bouw van een nieuwe steenkoolcentrale. Enkele uittreksels uit zijn dagboek.

11 **Ggo's**

Voor wanneer een melkproductie zonder soja?

12-13 **Bossen**

Heibel in Finland, tussen de inheemse Samis en de autoriteiten van het land. Een verslag uit Absurdistan.

14 **Giftige stoffen**

De hervorming van de Europese chemische regelgeving: tussen hoop en vrees!

15-16 **Greenpeace en u!**

U wilt graag werken voor Greenpeace? Of u weet graag wie er schuilgaat achter onze sympathisantenservice? Blader dan snel naar deze pagina's.

[DOSSIER]

Jammer genoeg vallen onze oceanen meer en meer ten prooi aan vernietigende menselijke activiteiten. Greenpeace stelt alles in het werk om te komen tot de creatie van zeereservaten. Op lange termijn wint iedereen erbij.

© GREENPEACE

GREENPEACE

Greenpeace magazine wordt gemaakt voor de sympathisanten van Greenpeace in België, Luxemburg, Frankrijk en Zwitserland.

Redactie en vertaling: Eddy De Neef, Frederika Hostens, Joren Gettemans, Stef Van den Eynde en Caroline Vetter.

Werkten mee aan dit nummer: Fawaz Al Bitar, Peter De Smet, Veerle Dossche, Jean-François Fauconnier, Elisabeth Loos, Petra Matthes, Pierre Schurmans, Karen Simal, Clément Tolusso, Jan Vande Putte, Wendel Trio, Greenpeace Communications.

Greenpeace is een internationale drukingsgroep die ijvert voor de bescherming van het ecosysteem aarde.

We zijn politiek volledig onafhankelijk en halen onze financiële middelen enkel uit giften van onze sympathisanten en de verkoop van goederen.

Onze campagnes zijn altijd geweldloos.

Verantwoordelijke uitgever: Guy Lauwers, Haachtsesteenweg 159, 1030 Brussel. Tel. (02) 274 02 00.

Foto Cover: © Greenpeace/Natalie Behring
Concept: Griet Wittoek
Fotografie en druk: Massoz

Gedrukt op Cyclus Print, 100 % gerecycleerd, niet chloorgebleekt papier.

1 AUSTRALIË In Queensland houden Greenpeace-activisten vrachtwagens tegen die illegaal gekapt hout transporteren. Het is afkomstig uit de oerbossen van Melanesië (in het noordoosten van Australië). Greenpeace eist dat de illegale houtkap wordt stopgezet omdat hij schade aanricht aan de laatste oerbossen op aarde.

2 GRIEKENLAND Na een Greenpeace-campagne maakt de eerste minister bekend dat er in alle staats- en gemeentegebouwen (bijvoorbeeld scholen en ziekenhuizen) fotovoltaïsche zonnepanelen worden geïnstalleerd.

3 BRAZILIË Greenpeace-activisten geven de politie van Sao Paulo een vracht illegaal gekapt hout uit het Amazonewoud. Ze wijzen hiermee op het gebrek aan overheidstoezicht op de houtkap. Hierdoor wordt illegaal gekapt hout op de nationale en internationale markt als legaal hout verkocht en dat is ontoelaatbaar.

4 RUSLAND Greenpeace lanceert zijn campagne tegen ggo's in babyvoeding. Met een petitie wil het zo veel mogelijk handtekeningen verzamelen om ggo's uit voeding te bannen.

5 VERENIGDE STATEN Greenpeace contacteert rechtstreeks 4.000 van de 7.000 Hewlett-Packard-werknemers in San Francisco om uit te leggen dat HP-producten gevaarlijke toxische stoffen bevatten en dat er milieuvriendelijker alternatieven bestaan.

6 EGYPTE Greenpeace-activisten houden het Franse vliegdekschip Clemenceau tegen dat op weg is naar een Indiase sloopwerf. Het schip, dat nog vol asbest zit, zal er uit elkaar gehaald worden in betreurenswaardige omstandigheden zowel voor de arbeiders als voor het milieu. Hoog tijd om schepen op een milieuvriendelijke manier te slopen!

7 CONGO Na een missie in de bossen van het Congobekken klaagt Greenpeace de illegale houtkap in die streek aan.

8 DUITSLAND Dertig Greenpeace-activisten beklimmen de koeltoren van een steenkoolcentrale nabij Keulen. Daarna trotseren ze 60 uur lang ijskoude temperaturen om het fabrieksterrein te bezetten. Ze eisen de sluiting van de centrale die een van de hoogste CO₂-uitstoten in Europa heeft.

9 FINLAND In de haven van Kemi verhinderen Greenpeace-activisten dat het vrachtschip Antares volgeladen wordt met papierpulp en papier gemaakt van hout uit de laatste Europese oerbossen. Tegelijkertijd vragen ze de Finse regering een eind te maken aan de illegale en verwoestende houtkap en beschermde gebieden te creëren.

© GREENPEACE / KATE DAVISON 2005

JAPANESE WALVISJAGERS MAKEN HET AL TE BONT IN ANTARCTICA

Traditiegetrouw zijn de Japanse walvisjagers opnieuw op de afspraak in de wateren rond de Zuidpool. Hun jachtquotum voor het seizoen 2006 bedraagt 935 walvissen. 935 walvissen!

© GREENPEACE / JEREMY SUTTON-HIBERT 2006

De Walviscommissie verbiedt de walvisjacht, behalve voor wetenschappelijke doeleinden 'om de walvisbestanden beter te kunnen beheren'. Maar de wetenschappelijke redenen die Japan onder andere naar voren schuift (het voedingspatroon van de Noordse vinvis bestuderen, de rol van de dwergvinvis en de potvis in het mariene ecosysteem begrijpen...) hebben niets te maken met het beheer van de bestanden. En zelfs al was dat zo, dan moeten er nog geen 935 walvissen worden gedood. Een DNA-analyse levert betrouwbaarder resultaten op dan een analyse op basis van walviskadavers.

In werkelijkheid heeft de Japanse walvisjacht niets met wetenschap te maken en wordt het walvisvlees in de grote Japanse restaurants verkocht...

Greenpeace probeerde begin januari de slachting van walvissen in de ijskoude Zuidpoolzee te verhinderen. Rubberbootjes manoeuvreerden tussen de walvisjagers en de walvissen om die laatste tegen de harpoenen te beschermen. De Japanners leken onze aanwezigheid niet erg op prijs te stellen. Op 8 januari ramde de Nisshin Maru, het fabrieksschip van de Japanse walvisvloot, zelfs opzettelijk een Greenpeace-schip en voer onmiddellijk na de botsing weg. Die onvergeeflijke actie beschadigde het Greenpeace-schip en bracht de veiligheid van de activisten aan boord in gevaar.

Japan zou in die verre uithoek van de aarde maar al te graag op walvissen jagen zonder dat er een haan naar kraait. Maar de beelden van onze acties tegen de walvisjagers in de Zuidpoolzee gingen de wereld rond. De slachting van de walvissen lokte een storm van protest uit. Greenpeace blijft actie voeren tot de 'wetenschappelijke' walvisjacht ook is verboden.

Goed nieuws...

In Argentinië werd er massaal tegen de walvisjacht geprotesteerd. In twee dagen tijd overspoelden meer dan 21.000 cyber-activisten de supermarkten om er zelfklevers aan te brengen op de producten van Santa Elena. Dat is een belangrijke klant van Nissui, een bedrijf dat nauwe banden heeft met de walvisjacht. Uit vrees voor zijn reputatie, verbrak Santa Elena dadelijk alle handelsbetrekkingen met Nissui en verbond het zich ertoe een andere leverancier te zoeken. Greenpeace oefent nu druk uit op andere bedrijven om hetzelfde te doen.

Overal ter wereld protesteert Greenpeace tegen de walvisjacht. Hier in beeld: actie in Auckland, Nieuw-Zeeland.

Op 18 januari leggen Greenpeace-activisten het kadaver van een gewone vinvis van 20 ton neer voor de Japanse ambassade in Berlijn. Deze walvis werd dood aangetroffen in de Baltische Zee. Vermoedelijk is het dier verdwaald en van honger omgekomen. Maar het Duits Oceanografisch Museum moet dit nog bevestigen. De boodschap van onze activisten was duidelijk: dood geen walvissen met harpoenen om ze te bestuderen! Bovendien gebeurt modern wetenschappelijk onderzoek vandaag op levende walvissen en niet op kadavers.

17 januari. Terwijl overal ter wereld Greenpeace-activisten de walvisjacht aanklagen, roepen 17 regeringen⁽¹⁾ Japan gezamenlijk op zijn 'wetenschappelijk' onderzoek op walvissen stop te zetten en zijn schepen uit het walvisreservaat rond Antarctica terug te roepen. Die landen veroordelen de jacht en wijzen erop dat Japan vandaag meer walvissen in Antarctica doodt dan er voor wetenschappelijke doeleinden in de 31 jaar vóór het moratorium op de commerciële walvisjacht zijn gedood. Ten slotte maken die landen zich ook zorgen om de overleving van de blauwe vinvis en de bultrug.

En morgen? Greenpeace kan uiteraard niet voor eeuwig in de Zuidpoolzee rondvaren om er de Japanse walvisjagers te achtervolgen. Greenpeace besloot op 20 januari het anker te lichten en zich vanaf dan te concentreren op de rekken in de supermarkten overal ter wereld. De komende maanden onderzoekt Greenpeace welke bedrijven de walvisindustrie financieren. Het rekt daarbij uiteraard op alle verbruikers en vraagt ze producten van deze bedrijven niet meer te kopen.

Meer weten over onze oceanencampagne?

De acties van Greenpeace in de ijskoude wateren van Antarctica zijn de eerste etappe van een expeditie die een jaar zal duren. Via deze expeditie wil Greenpeace een beter zicht krijgen op de verslechterde toestand van de oceanen en naar oplossingen zoeken. Wilt u meer weten over onze oceanencampagne? Lees dan zeker het dossier achteraan in dit nummer.

⁽¹⁾ Argentinië, Australië, België, Brazilië, Duitsland, Finland, Frankrijk, Ierland, Italië, Luxemburg, Mexico, Nieuw-Zeeland, Oostenrijk, Portugal, Spanje, het Verenigd Koninkrijk en Zweden.

Tsjernobyl, al twintig jaar geleden...

Metingen van de radioactiviteit met op de achtergrond de kerncentrale van Tsjernobyl.

Op 26 april 1986 ontplofte een van de kernreactoren van Tsjernobyl. Dat ontketende een van de ergste nucleaire rampen in de geschiedenis. Eind 2005 gingen experts van Greenpeace ter plaatse poolhoogte nemen. “De impact in Tsjernobyl is veel erger dan wat de voorstanders van kernenergie willen beweren”, luidt hun conclusie. We interviewden Jan Vande Putte, nucleair specialist van Greenpeace International.

Wat was het doel van jullie reis naar Oekraïne?

Jan Vande Putte: We trokken naar Tsjernobyl om er stalen te nemen en de radioactiviteit te meten. Niet alleen in de verboden zone van dertig kilometer rond de reactor, maar ook in de bewoonde zones aan de grenzen daarvan. Eén ding is zeker: er is nog altijd een belangrijke radioactieve vervuiling, met americium-241 en plutonium bijvoorbeeld, soms zelfs erger dan binnen de verboden zone. Het gaat om isotopen die heel radiotoxisch zijn en longkanker veroorzaken.”

Wat is die verboden zone precies?

Het is een leeg gebied, dat volledig geëvacueerd is na de ramp. Alleen enkele

le oudere mensen zijn er teruggekeerd... verder is alles er achtergelaten. Bij hun aankomst vernielden de liquidatoren, de personen die de site moeten saneren, alles wat ze tegenkwamen: oude tv's, stoelen... Veel voorwerpen belandden in immense kuilen. Ik was tien jaar geleden al eens in die zone, en er is sindsdien niets veranderd. Enkel de natuur neemt langzaam het terrein terug in.”

Hoe leven de mensen in de regio?

Sinds de tragedie verstreken er twintig jaar. De mensen hebben zich aangepast. Ze eten groenten die ter plaatse gekweekt zijn, ook al weten ze dat die besmet kunnen zijn. Dat geldt voor melk en vlees, maar ook voor bijvoor-

beeld champignons. Ze verwarmen zich met hout dat in de buurt gekapt is. In de splinters worden hoge radioactieve waarden gemeten...

De overheid doet veel te weinig controles om de risico's te bepalen en de mensen beschikken dus over te weinig informatie.

In Wit-Rusland zijn de mensen er nog slechter aan toe dan in Oekraïne. De radioactieve wolk dreef naar het noorden en besmette zo het land. Maar daar zijn de mensen niet geëvacueerd.

In een document van het Internationaal Atoomagentschap (International Atomic Energy Agency, IAEA) wordt het aantal sterfgevallen ten gevolge van de ramp in Tsjernobyl geminimaliseerd. Klopt dat rapport?

Het IAEA schat het aantal sterfgevallen door kankers die ontstonden vlak na de explosie op 4.000 ⁽¹⁾. Die schatting is gebaseerd op slechts 500.000 mensen: alleen de inwoners van de sterk vervuilde zones en de liquidatoren. Maar als we de berekening maken op basis van het aantal mensen dat in 1986 geëvacueerd

⁽¹⁾ <http://www.iaea.org/NewsCenter/Focus/Chernobyl/index.shtml>

FOTOTENTOONSTELLING

Het echte gezicht van de ramp in Tsjernobyl

Tsjernobyl is niet alleen een probleem voor Oekraïne, het belangt ons allemaal aan. De fouten met dramatische gevolgen uit het verleden, kunnen ook bij ons herhaald worden. Ter gelegenheid van de twintigste verjaardag van de ramp in Tsjernobyl organiseert Greenpeace een tentoonstelling die in verschillende landen te bezichtigen is, waaronder Oekraïne en Rusland maar ook Italië, Griekenland, België en Frankrijk. De foto's die getoond worden, zijn in 2005 gemaakt door fotograaf Robert Knuth. Ze geven een gezicht aan het drama dat de slachtoffers van Tsjernobyl nog steeds beleven.

De tentoonstelling vindt plaats van 22 april tot 2 mei in Café de Fiennes, 1070 Brussel.

Voor meer informatie over plaats en bezoeken, zie www.greenpeace.be.

werd en het aantal inwoners in de minder sterk vervuilde zones (6,5 miljoen mensen), dan komen we uit op 9.000 doden. En dat is niet alles: als we rekening houden met de collectieve radioactieve dosis die de mensen in de noordelijke hemisfeer over zich heen kregen, dan spreken we over 30.000 tot 60.000 dodelijke slachtoffers. Eén ding is zeker: het is moeilijk om concrete cijfers vast te krijgen. Door de ineenstorting van de Sovjetunie zijn er geen duidelijke statistieken voorhanden. Bovendien kent niemand de precieze hoeveelheid radioactiviteit die vrijkwam op het moment van de explosie."

Hoe is de centrale er momenteel aan toe?

Ze is helemaal verwaarloosd. De sarcofaag die de reactor bedekt, brokkelt aan alle kanten af, waardoor het radioactieve

stof dat binnenin zit, kan ontsnappen. In 2008 start de bouw van een nieuwe sarcofaag, gefinancierd door de Europese Bank voor Heropbouw en Ontwikkeling (European Bank for Reconstruction and Development, EBRD). Die zou een honderdtal jaren hermetisch gesloten moeten blijven..."

Denkt het land eraan om nieuwe kerncentrales te bouwen?

Tsjernobyl is duidelijk geen les geweest. Sinds de ontploffing heeft het land twee nieuwe kernreactoren gebouwd, van hetzelfde type als de reactoren in België en Frankrijk. En men wil er nog twee tot elf bij bouwen. De geproduceerde stroom zal dan naar West-Europa uitgevoerd worden. Maar het absurde stopt daar niet: de Oekraïense president stelt zelfs voor om de site van Tsjernobyl te

gebruiken om er buitenlands radioactief afval te stockeren, in ruil voor financiële compensaties natuurlijk."

Men zegt dat de Belgische en Franse kerncentrales veiliger zijn. Klopt dat?

Onze reactoren, die werken met water onder druk, brengen ook belangrijke risico's met zich mee. En we mogen niet vergeten dat onze bestraalde splijtstoffen opgeslagen zijn in een soort zwembad. De radioactieve straling is er enorm, maar toch is die zone veel minder goed beschermd dan de reactoren zelf. Bovendien liggen de kerncentrales van Doel en Tihange in België of Gravelines in Frankrijk heel dicht bij grote steden. Ik durf me de gevolgen van een ernstig nucleair incident niet voor te stellen..."

Wat viel u het meest op tijdens uw verblijf in Tsjernobyl?

Ik heb veel respect voor het werk van de wetenschappers ter plaatse. De resultaten van hun onderzoek worden al te vaak genegeerd door het Westen. Wist u bijvoorbeeld dat men na de explosie een enorme stijging van het aantal schildklierkankers vaststelde? Het is een kanker die in de meeste gevallen overwonnen wordt, maar de wetenschappers ontdekten een direct verband tussen schildklierkankers en zware depressies. Maar ook daarover spreekt men liever niet.

Ik werd ook getroffen door de warme ontvangst van de bevolking. In de jaren negentig deed Greenpeace analyses op het terrein en waarschuwden we de bevolking voor het besmettingsrisico. Dat zijn de mensen niet vergeten."

Twintig jaren verstreken sinds de tragedie. Het gewone leven gaat weer zijn gangetje. Of toch niet?

Grenzen aan de wereldwijde vrijhandel

In december 2005 vond in Montreal de VN-Klimaatconferentie plaats. Tegelijkertijd was Hongkong de gaststad voor de zesde ministerconferentie van de lidstaten van de Wereldhandelsorganisatie (World Trade Organization of WTO). Wendel Trio, campagne-directeur van Greenpeace België, was in Hongkong en vertelt ons zijn indrukken.

De WTO, die 140 landen vertegenwoordigt, heeft een duidelijk doel: de internationale handel stimuleren en daarbij alle obstakels (invoertarieven, subsidies, criteria voor een ecologische en billijke productie...) die zo'n handel kunnen verhinderen, uit de weg ruimen. Met andere woorden, alles kan op de markt worden gebracht, ongeacht de kwaliteit van het product en zelfs tegen het advies in van

een land dat een product op zijn grondgebied zou willen verbieden.

Als de WTO het haalt, dan is de Europese Unie (EU) bijvoorbeeld verplicht op haar grondgebied ggo's toe te laten. En die wil ze niet! Ze zou bijvoorbeeld ook niet, zoals België, het Verenigd Koninkrijk en Duitsland voorstellen, de invoer kunnen verhinderen van producten die zijn gemaakt van illegaal gekapt hout. En wat zal er gebeuren, wanneer op een dag de EU beschikt over een wetgeving die het gebruik van bepaalde gevaarlijke chemische stoffen verbiedt (REA⁴ H)? Zal ze ertoe verplicht worden die toch toe te laten als ze worden ingevoerd?

Wie wint?

De armste landen zijn ook niet gebaat met een toegenomen liberalisering van hun markten. Hun bedrijven en hun landbouw zijn te zwak en hun regeringen hebben vaak niet de middelen om toezicht te houden op de multinationals op hun grondgebied. Die landen zouden zich dus verplicht zien hun natuurlijke rijkdommen nog meer te ontginnen, met het risico dat die uitgeput raken.

Greenpeace vindt dat er paal en perk moet worden gesteld aan de wereldwijde liberalisering van de handel. Anders zullen de gevolgen voor het milieu rampzalig zijn ⁽¹⁾. Maar daar ligt de WTO duidelijk niet van wakker...

Meer info: www.greenpeace.org/international/news/wto-the-real-face-of-free-trade (in het Engels)

De uitstoot van broeikasgassen aan banden gelegd

Op de laatste VN-Klimaatconferentie in Montreal in december 2005 hebben de 157 deelnemende landen gediscussieerd over wat er na afloop van het Kyoto-protocol moet gebeuren. De conferentie eindigde met goed nieuws. Tot 2012 legt het Kyoto-protocol de geïndustrialiseerde landen een daling van de broeikasgasuitstoot met 5,2% op. Vanaf 2013 zal de daling nog ambitieuzer zijn. Het precieze percentage ligt nog niet vast, maar de onderhandelingen hierover gaan in mei van dit jaar van start. In Montreal werd ook een actieplan voor vijf jaar opgesteld om de ontwikkelingslanden te helpen. Zij hebben immers al dagelijks af te rekenen met de effecten van de klimaatverandering: droogte, overstromingen, orkanen... Vandaag nemen steeds meer landen - met uitzondering van een beperkt groepje, waaronder de VS - de klimaatdreiging ernstig. Deze conferentie heeft bevestigd dat we niet moeten rekenen op de regering-Bush. Heel wat Amerikaanse actoren (staten, steden en bedrijven) waren nochtans aanwezig in Montreal om er maatregelen voor de bescherming van het klimaat te eisen en aan te kondigen. In 2006 zal Greenpeace erop toezien dat de beloften die in de Canadese hoofdstad werden gedaan, geen dode letter blijven.

Voor er sprake kan zijn van onderhandelingen over hoe landbouwproducten op de markt komen, moet er eerst voor gezorgd worden dat alle mensen hun honger kunnen stillen. Maar dat is vandaag nog niet zo. Er is wel voldoende voedsel, maar het is onrechtvaardig verdeeld.

⁽¹⁾ Zie bijvoorbeeld het Greenpeace-rapport over de effecten van de liberalisering op de bossen: www.greenpeace.org/raw/content/international/press/reports/Tradingawayancientforests.pdf

De actievoerders hebben een kamp opgericht op een van de hoogspanningsmasten van de nieuwe centrale, zestig meter boven de begane grond.

Naar een nieuwe energiewet in Thailand?

© GREENPEACE

Tijdens de voorbije VN-Klimaatconferentie in Montreal⁽¹⁾, hield Greenpeace overall ter wereld protestacties tegen steenkoolcentrales. Die vervuilende centrales dragen immers bij tot de opwarming van de aarde.

Jean-François Fauconnier, verantwoordelijke voor de klimaatcampagne in België, was in Thailand om er te protesteren tegen de bouw van een nieuwe steenkoolcentrale in Map Ta Phut⁽²⁾. Een krachtmeting die verschillende dagen duurde maar een hoopvol resultaat opleverde! Hieronder leest u enkele uittreksels uit zijn dagboek.

7 december: Het is heel vroeg in de ochtend, ik bevind me op de Rainbow Warrior. We naderen de steenkoolcentrale van Map Ta Phut en onze rubberboten worden te water gelaten. De koude rillingen lopen me over de rug. Ik werk al acht jaar voor Greenpeace, maar het is de eerste keer dat ik op een van de schepen ben...

De zeevaartpolitie en de veiligheidsmensen staan klaar om ons te ontvangen. Gelukkig blijven ze even geweldloos als onze acties altijd zijn. Ons klimteam slaagt erin om een van de grote kranen te beklimmen. Bovenaan ontplooiën de actievoerders een spandoek om te protesteren tegen de bouw van de vervuilende centrale.

Tegelijk met de start van de actie sturen we faxen naar het Thaise ministerie van Energie en naar financiële instellingen zoals de Asian Development Bank (ADB) en de Japanese Bank for International "cooperation (JBI") die de vervuilende centrale financieren. Onze eisen zijn duidelijk: de steenkoolcentrale van Map Ta Phut moet sluiten en de Thaise regering moet zijn energiewet herzien: afzien van steenkool en resoluut kiezen voor hernieuwbare energiebronnen. De financiële instellingen van hun kant moeten stoppen met de uitvoer van vervuilende technologieën naar ontwikkelingslanden. Tara, mijn Thaise collega, belt meerdere keren naar de minister van Energie om uiteindelijk te horen dat die naar het buitenland vertrekt en ons die week dus niet meer zal kunnen ontvangen...

[Ik kan gewoon niet begrijpen waarom regeringen blijven investeren in vervuilende technologieën zoals steenkool]

De havenautoriteiten zijn steeds talrijker aanwezig en vragen ons om onze posten te verlaten. Maar we blijven er tot onze

⁽¹⁾ Zie ons artikel hierover op pagina 8.

⁽²⁾ Voor meer informatie: zie Greenpeace Magazine 68, p 14.

eisen gehoord worden... Ik kan gewoon niet begrijpen waarom regeringen blijven investeren in technologieën die zo vervuילend zijn als steenkool, terwijl hernieuwbare energiebronnen zoals wind- en zonne-energie de fakkel kunnen overnemen. De Thaise regering draagt een zware verantwoordelijkheid in de energiekeuzes van het land. Er is een belangrijk potentieel aan duurzame energiebronnen⁽³⁾ en de lokale bevolkingsgroepen steunen de keuze voor schone energie. Maar de investeringen hier worden ook grotendeels bepaald door de geïndustrialiseerde landen.

[Ook België is verantwoordelijk]

Ook België draagt een deel van de verantwoordelijkheid voor de bouw van de steenkoolcentrale in Map Ta Phut: een Belgische onderneming voerde de baggerwerken uit in het aanvoerkanal voor steenkool. Onze kredietverzekeraar, Delcredere, maakte dit mogelijk door het bedrijf een verzekering tegen politieke risico's te bieden. Dat is meteen ook de reden waarom ik mij in Thailand bevind: ik wil getuigen en onze politici duidelijk maken dat de Belgische klimaathypocrisie moet stoppen.

8 december: We hebben nu een kamp aan de hoofdingang van de steenkoolcentrale en een platform op een van de hoogspanningsmasten. Daar hangen onze klimmers vlaggetjes op met steunbetuigingen uit de hele wereld. Het is zeer motiverend om hier te zijn en te weten dat op hetzelfde ogenblik overal ter wereld klimaatacties georganiseerd worden. Maar het heeft natuurlijk alleen maar zin als de regeringen in Montreal onze eisen horen.

[De lokale bevolking lijdt onder de luchtvervuiling]

Van op de Rainbow Warrior zie ik in de verte de kust die verlicht wordt door de talrijke fossiele en chemische centrales in Map Ta Phut. De regio staat bekend als een van de meest vervuilde regio's van Thailand. Map Ta Phut telt 300.000 inwoners, verdeeld over 25 steden. Sinds het ontstaan van het industriële complex lijden de lokale gemeenschappen onder de luchtvervuiling. Die werd op een bepaald moment zo erg dat de plaat-

⁽³⁾ Volgens de gegevens van het Thaise ministerie van Energie, bedraagt dit potentieel meer dan 14.000 MW. Bovendien kan Thailand ongeveer 2.000 tot 3.000 MW aan productiecapaciteit besparen door energie-efficiëntie. Kortom, de nieuwe centrale heeft geen enkele bestaansreden.

Met deze kraan wordt steenkool uit Australië en Indonesië uitgeladen. Daarna wordt ze vervoerd naar de centrale van Map Ta Phut.

selijke school zich verplicht zag te verhuizen. Verschillende mensen uit de streek zijn al in het ziekenhuis beland. De omwonenden maken zich terecht zorgen over de impact van een nieuwe steenkoolcentrale: de vervuiling door die centrale komt bovenop de bestaande vervuiling... Verwacht wordt dat die nieuwe centrale in de komende 20 jaar meer dan 200 miljoen ton "O₂" zal uitstoten. Dat is een significante bijdrage aan de opwarming van de aarde. Een opwarming die zal leiden tot extreme klimaatfenomenen zoals droogte. Vorig jaar nog maakte Thailand een droogte mee die 9 miljoen mensen trof, 800.000 hectaren landbouwgebied vernielde en 193 miljoen dollar kostte aan het land...

9 december: We drijven onze actie op en blokkeren nu de ingang van de centrale in Map Ta Phut. Eindelijk, na verschillende dagen van actie, komt er goed nieuws: de Nationale Economische en Sociale Raad, die afhangt van de eerste minister, engageert zich om de Thaise energiewet te herzien. Een politiek die totnogtoe voorzag in de bouw van 18 bijkomende centrales op basis van fossiele brandstoffen. Voor mij is het tijd om terug te keren naar België. Mijn Thaise collega's blijven het dossier op de voet volgen...

1 miljoen handtekeningen tegen kernenergie. Hebt u onze petitie al getekend?

Wij eisen van de Europese Commissie, het Europees Parlement en alle lidstaten van de EU dat zij:

- de bouw van nieuwe nucleaire centrales en installaties stoppen of voorkomen;
- in de Europese Unie een plan lanceren voor een nucleaire uitstap;
- massaal investeren in energiebesparing en de ontwikkeling van hernieuwbare energie;
- het Euratom-verdrag beëindigen omdat het kernenergie in Europa massaal ondersteunt met belastingsgeld.

Terug te sturen naar: Voor Moeder Aarde vzw, K. Maria Hendrikaplein 5, 9000 Gent. Aarzel niet om kopies te maken van de petitie.

U kunt deze petitie ook online tekenen op www.10.antenna.nl/wise/petition/index.php.

De campagne wordt ondersteund door meer dan 150 ngo's in Europa, waaronder Greenpeace.

Naam: _____ Voornaam: _____
Adres: _____
E-mail: _____
Handtekening: _____

Naam: _____ Voornaam: _____
Adres: _____
E-mail: _____
Handtekening: _____

Naam: _____ Voornaam: _____
Adres: _____
E-mail: _____
Handtekening: _____

Naam: _____ Voornaam: _____
Adres: _____
E-mail: _____
Handtekening: _____

Melkproductie zonder soja a.u.b.

Soja is een prima bron van proteïnen en is daardoor goed ingeburgerd in de voedingssector. In enkele decennia is het 'wondergraan', dat goed zou zijn voor onze cholesterol, een vaste gast geworden op onze borden. Maar wat we minder goed weten, is dat het kleine ronde bolletje ook een vast ingrediënt is geworden in de rantsoenen van onze melkkoeien. En daar wringt het schoentje.

Eind 2005 trokken actievoerders van Greenpeace naar de centrale zetel van Carrefour Belgium in Brussel. Het werd een bezoek met een stevige portie humor – een gazonnetje en koeien – en een superprecieze eis: neem soja uit het menu van de melkkoeien. Het resultaat van de actie stemt ons hoopvol, want Carrefour engageerde zich om met zijn collega's uit de grootdistributie en met de melksector rond de tafel te zitten. Ze zullen het onder meer hebben over de haalbaarheid van een menuwijziging voor onze melkkoeien.

Het is de taak van Greenpeace om alarm te slaan als ons milieu de gevolgen van een industriële menselijke activiteit moeilijk verteert. Zo komt de sojacultuur in het vizier van de milieuverdedigers.

Argentijnse soja voor onze koeien

Wat is er mis met deze peulvrucht? Ze wordt massaal gebruikt om onze kippen en varkens te voederen en dat levert problemen op. Soja wordt vooral gekweekt in tropische of subtropische regio's, en is daar hét exportproduct bij uitstek. Die export berooft lokale boeren van hun land en reserveert de winsten voor enkele grote spelers uit de agro-industrie. Het voorbeeld van Argentinië is veelzeggend: het land exporteert massaal van zijn genetisch gemanipuleerde soja, en de oppervlakte waarop soja gekweekt wordt, blijft maar toenemen. De lokale bevolking profiteert echter niet van het groene manna en beschikt nog altijd niet over de middelen om aan de eigen voedselbehoeften te voldoen. De industriële teelt veroorzaakt boven-

dien talrijke en uiteenlopende milieuproblemen. Ze leidt op termijn tot een stijgend pesticidengebruik en tast de mineraalreserves van de gronden aan. En dan zwijgen we nog over de prachtige wouden die zonder scrupules omgevormd worden tot sojavelden.

Opnieuw gras en klaver op het menu?

Een deel van de oplossing vinden we in de voederbakken van onze melkkoeien. Onze bella's hebben nooit om de soja-hype gevraagd. Ze waren meer dan tevreden met het gras en klaver dat ze vroeger voorgeschoteld kregen. De gras-klavercultuur als alternatief voor soja is door verschillende boeren uitgetest, waaronder Ronny Aerts van boerderij De Ploeg in Herselt (provincie Antwerpen). Na de omschakelingsperiode blijkt het een rendabele optie en het milieu wint op alle vlakken.

Behalve biomelk is er nog niet veel melk verkrijgbaar die zonder soja geproduceerd is. Die situatie moet veranderen: de

voedingsbedrijven moet er alles aan doen om ons zorgeloos te laten genieten van een lekker glas voedzame melk.

Elysabeth Loos

Dank voor uw steun!

Veel sympathisanten stuurden de postkaart op die we bij ons vorige Greenpeace Magazine voegden. U bent van harte bedankt!

Onze actie was gericht tegen Campina, de melkgigant die er niet wil van afzien zijn koeien te voederen met ggo-soja, terwijl er alternatieven voorhanden zijn die het milieu respecteren. Campina onderzoekt nu toch de mogelijkheid om de koeien te voederen met een rantsoen op basis van gras en klaver. Zou de reclamecampagne van Campina die de evenwichtige voeding van de koeien benadrukt binnenkort dan toch stroken met de waarheid? Wordt vervolgd...

Heibel in het land van de Kerstman!

© GREENPEACE

Ah, Finland! Het land van de meren en de bossen, waar de natuur het voor het zeggen heeft... Of toch niet helemaal? In november nodigden we Marja-Riitta Lukkari en Pauliina Feodoroff uit, twee vrouwen uit Fins Lapland. Ze ontmoeten hier vertegenwoordigers van de

papierindustrie, Europese parlamentsleden en ngo's om te getuigen over de impact van de papierindustrie op hun specifieke manier van leven. Wat is er precies aan de hand?

Waarom komen jullie naar Brussel?

Marja-Riitta Lukkari: Ik vertegenwoordig de raad van de Sami, een organisatie die de rechten van ons autochtone volk verdedigt. Het is dus logisch dat ik reageer op de uitnodiging van Greenpeace, de organisatie die op het terrein met ons meestrijdt."

Pauliina Feodoroff: Mijn familie hoedt nog rendieren. Ik kom hier om te getuigen over de impact van de papierindustrie op onze traditionele manier van leven, die erg belangrijk is voor ons."

Hoe en waar leven de Sami?

Pauliina: In Finland zijn we met ongeveer 7.500. Maar er leven ook nog Sami in Noorwegen, Zweden en in Rusland. We leven voor een groot deel zoals de Finnen. Maar het hoeden van rendieren en andere economische activiteiten (vleesproductie, kleren, kunstambachten) maken deel uit van onze specifieke identiteit."

En het is nu net die identiteit die jullie dreigen te verliezen?

Marja-Riitta: We moeten klare taal spreken. De Finse overheid stelt ons graag voor als een stuk folklore, maar wij zijn meer dan een kerstkaart. Wij zijn in Finland een kleine minderheid en bijgevolg worden we gemakkelijk vergeten of genegeerd... De bosexploitatie in het noorden van Finland weerspiegelt de mentaliteit van de Finse overheid."

[De Finse overheid stelt ons graag voor als een stuk folklore, maar wij zijn meer dan een kerstkaart.]

Waarvan leeft de bevolking in het noorden van Finland?

Marja-Riitta: Voornamelijk van dienstverlening (zoals scholen en administratie), de houtindustrie, het toerisme en het hoeden van rendieren."

Hoe ziet de natuur eruit op een paar honderd kilometer boven de poolcirkel?

Pauliina: Vele mensen denken dat het land helemaal bebost is. Maar in het uiterste noorden van het land vinden we geen naaldbomen; die kunnen daar niet meer groeien. Er zijn wel nog berken, maar die worden amper groter dan een mens. Natuurlijke verjonging gebeurt er erg traag. Bomen groeien er uiterst langzaam en doen er tientallen jaren over om enige dikte en hoogte te bereiken."

Marja-Riitta: Het is ook geen onbelangrijk detail dat onze regio leeft van toerisme omwille van de natuur. En die natuur krijgt het hard te verduren."

De bosexploitatie ontziet niets of niemand...

Marja-Riitta: De Sami betalen belastingen zoals iedereen, maar dat biedt geen garanties voor het behoud van hun specifieke levenswijze. De basis van het

probleem is het gebruiksrecht van de gronden waar hun rendieren grazen. Technisch gezien zijn de Sami eigenaar van

de gronden die zij gebruiken. Maar de Finse overheid erkent deze eigendomsrechten niet. De houtkap gebeurt met de uitdrukkelijke toestemming van de overheid. Het is overigens een staatsbedrijf, Metsähallitus, dat de houtkap uitvoert."

Pauliina: En dit alles zonder overleg met de gebruikers van deze bossen: de

rendierhouders. Voor ons zijn sommige zones absoluut onmisbaar, omdat ze dienen als graasgebieden tijdens de lange winterperiode. De rendierhouders brachten de belangrijke zones in 2003 in kaart, maar blijkbaar trekt de Finse overheid zich daar weinig van aan.”

Waarvoor wordt het hout gebruikt?

Pauliina: Het grootste deel van het hout dat in onze regio wordt gekapt, is bestemd voor de papierindustrie, onder meer voor de papierreus Stora Enso. Het wordt ook gebruikt voor de productie van spoorwegdwarsbalken. De overheid is een zeer belangrijke aandeelhouder in Stora Enso. De papierfabrikant is met talrijke papierproducten sterk vertegenwoordigd op de Europese markt.”

Er zit voor jullie, de Sami, dus niets anders op dan de uitspraken van het Mensenrechtencomité van de Verenigde Naties af te wachten...

Marja-Riitta: Wij zijn politiek gezien met een zeer kleine groep om verandering teweeg te brengen. Er bestaat wel een Sami Parlement in Finland, maar de bevoegdheden daarvan zijn enorm beknot. De Finse overheid gebruikt het parlement wel om de handen in onschuld te wassen. Maar onlangs veroorzaakte de vraag van het VN-Mensenrechtencomité om te stoppen met houtkap in Nellim, toch heel wat opschudding.”

Pauliina: Toch deed de industrie aanvankelijk alsof die beslissing niet bestond. De Finse overheid wachtte na

de uitspraak van de Verenigde Naties zelfs nog drie dagen om er gevolg aan te geven en Metsähallitus dreef de houtkap in de regio snel op. Ik ging ter plaatse kijken en vond achtergelaten gekapte bomen. Het erge is dat ze in het hoge noorden niet rotten en dus niet eens de bodem verrijken.”

Welke argumenten worden er aangehaald om de houtkap in de noordelijke regio's te rechtvaardigen?

Marja-Riitta: Werk is een belangrijk argument. De houtindustrie scherm met jobverlies als de houtkap in de regio verminderd wordt. Het precieze aantal jobs die daarbij verloren zouden gaan, wordt trouwens nooit vermeld, omdat het over een zeer klein aantal gaat. Aan de andere kant van de medaille wordt er zelden of nooit aandacht besteed: het

verlies van banen en inkomsten voor de Sami door de houtkap! Hoe kunnen we onze rendieren blijven hoeden in een kaal gebied? En zullen de toeristen blijven komen? Daar ben ik nog niet zo zeker van...”

Eigenlijk is jullie strijd dus een strijd voor een duurzame levensstijl?

Pauliina: Precies! Wat denkt men te bereiken met het kappen van bosgebieden waar er na 25 jaar nog steeds geen natuurlijke verjonging blijkt te zijn? Wij hebben er altijd gewoond en wij willen er graag blijven. Wij zijn niet tegen bosexploitatie op zich, maar wij hopen dat men nu eindelijk eens rekening houdt met de gebieden die belangrijk zijn als graasgebied voor onze rendieren.”

Elysabeth Loos

De Kerstman leeft in Absurdistan...

Inari, een dorp op meer dan 300 kilometer boven de poolcirkel. In de omgeving zijn er enkele gemeenschappen van rendierhouders, toeristen en verder niets dan de meest noordelijke naaldbossen ter wereld. Maar de totale oppervlakte van dit speciale woud dat in heel moeilijke klimaatomstandigheden groeit, wordt steeds kleiner. Geen goed idee dus om er hout te kappen zoals in de eerste de beste plantage... De bosexploitatie startte na de Tweede Wereldoorlog. Intussen zijn grote delen van het bos opgegaan in papierpulp. Men doet wel pogingen om het erfgoed te doen herleven maar de wetten van de natuur zijn nog veel sterker dan die van de mens. In deze streken herleeft niets! De periode waarin een plant er kan groeien duurt amper twee maanden. Zelfs als een boompje erin slaagt om tijdens die periode te groeien in een gestaag tempo, dan haalt het nooit meer dan enkele centimeters hoogte. En als het bos verdwenen is, hoe kun je dan de wind tegenhouden die het land schoonveegt en daarbij de prille boompjes niet ontziet?

REACH: tussen hoop en vrees!

Twee jaar lang werd REACH⁽¹⁾, het voorstel tot hervorming van de chemische regelgeving van de EU, bestudeerd voor het Europees Parlement en de Raad er eindelijk een eerste keer over stemden. Beide instellingen hebben de macht om ervoor te zorgen dat REACH ofwel echt onze gezondheid beschermt ofwel integendeel een lege doos wordt die de belangen van de grote chemische bedrijven dient. Wat is de situatie? Even een terugblik.

17 november 2005. Greenpeace is blij met de goedkeuring van het vervangingsprincipe door het Europees Parlement. Volgens dit principe moeten gevaarlijke chemische stoffen door minder schadelijke worden vervangen, als die laatste tegen een redelijke prijs voorhanden zijn. Als een vervanging niet mogelijk is, zou voor gevaarlijke stoffen slechts een vergunning voor vijf jaar worden toegekend om de ontwikkeling van alternatieven aan te moedigen. Maar het Europees Parlement geeft aan het vervangingsprincipe niet genoeg armslag doordat het registratiesysteem wordt afgezwakt. In het begin stond in de tekst dat bij de registratie van stoffen toxicologische gegevens moesten worden verstrekt om de schadelijkheid ervan na te gaan. De parlementsleden hebben dit systeem aanzienlijk uitgehold door slechts voor een beperkt aantal stoffen zulke gegevens te eisen. Het is dus onmogelijk om op gepaste wijze gevaarlijke chemische stoffen en hun alternatieven te identificeren!

13 december 2005. In plaats van de situatie recht te zetten, verzwakt de Raad van Economieministers REACH nog meer. De ministers bekrachtigen niet alleen het slechte registratiesysteem, maar verwerpen ook het vervangingsprincipe, ondanks de oproep van verscheidene landen, waaronder België. Volgens de Raad kan voor een gevaarlijke stof een vergunning worden toegekend, zelfs als er alternatieven bestaan, zolang de controle maar adequaat verloopt. Dat opent achterpoortjes voor ca. 90% van de gevaarlijke chemicaliën...

Greenpeace klaagt voor het gebouw van de Europese Commissie aan dat de voorzitter van de Europese Commissie, Barroso, en de EU-Commissaris voor Industrie, Verheugen, pleiten voor een afzwakking van REACH.

Wat brengt de toekomst? De stemmingen van november en december zijn de aanloop geweest naar de definitieve stemmingen die we eind 2006 verwachten. De wetgevende procedure is dus nog lang niet afgelopen. Greenpeace blijft druk uitoefenen om aan het eind van de rit een zo efficiënt mogelijke chemische regelgeving te bekomen. Het is immers belangrijk dat in de toekomst geen gevaarlijke chemische stoffen meer aangetroffen worden: noch in het milieu, noch in ons lichaam of in dat van pasgeborenen. Op dit ogenblik brengen die gevaarlijke chemische stoffen onze gezondheid schade toe en zetten zo de overheidsfinanciën nog meer onder druk.

Fawaz Al Bitar

Partij	Naam	Afgezwakt registratiesysteem		Vervangingsprincipe	
		ja	nee	ja	nee
CD&V/NV-A	Dehaene Jean-Luc				
	Thyssen Marianne				
	Belet Ivo				
sp.a/Spirit	Brepoels Frieda				
	De Vits Mia				
	Van Lancker Anne				
VLD	El Khadraoui Saïd				
	Sterckx Dirk				
	Vanhecke Johan				
Groen!	Neyts-Uyttebroeck Annemie				
	Staes Bart				

Wat vinden de Vlaamse europarlementsleden van REACH?

De parlementsleden van sp.a/Spirit, Groen! en NV-A schaarden zich achter het vervangingsprincipe. Sommige onder hen verwierpen het afgezwakte registratiesysteem. Laat ons hopen dat de VLD- en CD&V-parlementsleden bij de eindstemming van REACH het voorbeeld van hun collega's zullen volgen en het vervangingsprincipe zullen goedkeuren.

⁽¹⁾ Een bedrijf dat per jaar meer dan 1 ton van een chemische stof op de markt brengt, moet die stof laten registreren. REACH voorziet ook een evaluatie van de risico's van die stoffen en de gevaarlijkste hebben een toelating tot commercialisering nodig. De debatten in het Europees Parlement en in de Raad spitsten zich vooral toe op de registratie en het vervangingsprincipe.

Werken voor Greenpeace? Waarom niet!

Wat denkt u ervan om professioneel voor Greenpeace te werken en nieuwe sympathisanten te werven? Het is een essentiële taak voor onze organisatie. Hoe talrijker we zijn, hoe meer druk we kunnen uitoefenen!

In 1997 telde Greenpeace 45.000 sympathisanten. Na negen jaar van *direct dialogue* zijn we met meer dan 110.000. Dankzij deze financiële steun kunnen we meer bijdragen in de campagnes wereldwijd. En onlangs namen we in België zelfs twee nieuwe campaigners in dienst: één voor de bossen- en één voor de klimaatcampagne. We zijn dus klaar voor nieuwe overwinningen!

Om nog meer impact te hebben op de industriële en politieke wereld is Greenpeace voortdurend op zoek naar nieuwe sympathisanten.

Bent u de man of vrouw die we zoeken? Wilt u ons meehelpen om onze basis van sympathisanten te versterken? Wilt u zich aansluiten bij een van onze groepen van wervers? Bent u vlot in de omgang? En mensen aanspreken om Greenpeace te steunen, jaagt u geen schrik aan? Lees dan aandachtig het kaderstuk. We zijn blij als we u binnenkort mogen rekenen tot onze professionele werversploeg! Aarzel ook niet om deze oproep door te geven aan uw vrienden en kennissen. Al wie op zoek is naar een tijdelijke job en zich wil inzetten voor het milieu, komt in aanmerking. ■

Ja, ik wil werken voor Greenpeace

Trekt de uitdaging u aan? We zijn op zoek naar nieuwe wervers (tijdelijk contract) voor het seizoen *direct dialogue* 2006, dat er met rasse schreden aankomt. Aarzel niet en stuur uw CV met begeleidende brief naar Greenpeace (t.a.v. Nadine Van Vlimmeren, Haachtsesteenweg 159, 1030 Brussel). Vul het formulier in bij dit magazine, of doe het online op www.greenpeace.be. We wachten met ongeduld op uw antwoord!

Greenpeace in de scholen

Wilt u in uw school kennismaken met het werk van Greenpeace? Of het nu gaat om een lagere school, secundair of hoger onderwijs: niets is eenvoudiger. Onze voorlichters maken graag tijd vrij om uw leerlingen of studenten iets bij te brengen over een van de volgende onderwerpen:

- Kennismaken met Greenpeace
- Onze campagne voor de bescherming van de bossen
- Genetisch gemanipuleerde organismen

- De energierevolutie
- Klimaatverandering

De voorlichting kan georganiseerd worden in scholen, in verenigingen of ter gelegenheid van evenementen. Of u komt met uw groep naar de lokalen van Greenpeace België, Haachtsesteenweg 159, 1030 Brussel.

Zegt het u iets? Aarzel dan niet en contacteer Elke De Laet, 02 274 02 25 of elke.de.laet@be.greenpeace.org.

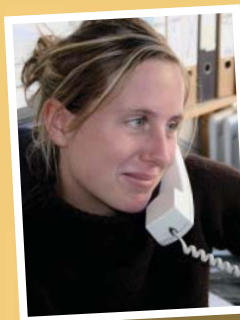
Anne-Laure, Sara en Bart staan voor u paraat!

Van links naar rechts: Anne-Laure, Jacqueline (coördinatrice van de donateurservice), Sara en Bart. Dit team beheert het adressenbestand waarin de gegevens van meer dan 110.000 Greenpeace-sympathisanten zijn opgeslagen en daar hebben ze hun handen aan vol.

Zoals u weet, aanvaardt Greenpeace geen giften van bedrijven of van de overheid. Enkel dankzij onze sympathisanten kunnen we volledig onafhankelijk actie voeren en druk uitoefenen waar nodig. We kunnen dus niet genoeg benadrukken hoe belangrijk onze sympathisanten – jullie dus! – voor ons zijn.

Op ons kantoor in Brussel kunt u bij een team van drie mensen – Anne-Laure, Sara en

Anne-Laure:
“Voor mij is het een kans en een voorrecht om te kunnen werken voor een organisatie waarmee ik dezelfde waarden deel. Ik bedank alle sympathisanten die Greenpeace mogelijk maken.”

Bart: “Het zijn de donateurs die Greenpeace mogelijk maken. De administratie daarrond is daarom essentieel binnen onze organisatie.”

Sara: “Het idee dat je actief kunt meewerken aan een schoner leefmilieu, geeft veel voldoening. Ik vind het leuk om met onze donateurs, die zo belangrijk zijn voor Greenpeace, in contact te staan en hun vragen te beantwoorden.”

Greenpeace steunen via een legaat of schenking

Hoe Greenpeace steunen via een legaat of een schenking? Waarom zou ik een testament opstellen? Hoeveel bedragen de successie- en schenkingsrechten?

Bij heel wat mensen komen deze vragen op, wanneer ze hun testament opstellen of een schenking willen doen. Daarom hebben we een nieuwe brochure *Testamenten en schenkingen* gepubliceerd. In het eerste deel trachten we een antwoord te geven op veel voorkomende vragen over testamenten en schenkingen. We hechten bijvoorbeeld bijzonder belang aan de duolegaten, een interessante formule die een aanzienlijke belastingbesparing met zich meebrengt. In het tweede deel geven we meer informatie over onze organisatie voor de lezers die ons nog niet zo goed kennen. We leggen onze werking en onze milieubeschermingscampagnes uit.

Kortom, een brochure die zeker de moeite loont om door te nemen. U kunt deze brochure vrijblijvend aanvragen door ons de antwoordstrook ingevuld terug te sturen, of contacteer Raf Drijvers: raf.drijvers@be.greenpeace.org, tel 02 274 02 33.

A N T W O O R D S T R O O K

Ja, ik ontvang graag de brochure *Testamenten en schenkingen*.

Naam: _____

Voornaam: _____

Straat: _____ Nr: _____ Bus: _____

Postcode: _____ Gemeente: _____

Tel: _____

Geboortedatum: _____

Terugsturen naar: Greenpeace, t.a.v. Raf Drijvers, Haachtsesteenweg 159, 1030 Brussel

A vibrant underwater photograph of a coral reef. In the foreground, there's a large, branching red coral. To its right, a dark, tree-like coral structure stands out against the blue water. The background is filled with various other coral species and small fish swimming in the distance.

GREENPEACE

DOSSIER

Lente 2006 • Maart - april - mei

EEN AMBITIEUZE MISSIE VOOR GREENPEACE: MET ZEERESERVATEN DE OCEANEN BESCHERMEN

Het grootste schip, een internationale bemanning, veertig kantoren die meewerken... Meer dan ooit bundelt Greenpeace de krachten om de oceanen te redden. Maar waarom zoveel middelen inzetten voor één specifiek doel? Het antwoord is duidelijk: de oceanen bedekken twee derde van onze planeet en bevatten 80% van haar biodiversiteit, van microscopisch plankton tot enorme walvissen. Maar jammer genoeg vallen ze ten prooi aan vernietigende menselijke activiteiten en doen ze dikwijls dienst als vuilnisbelten. Het is hoog tijd om de oceanen efficiënt te beschermen!

De problemen zijn prangend (vervuiling, olieën zandwinning, overbevissing...) maar de oplossingen laten op zich wachten. Greenpeace wil alles in het werk stellen om het concept van de zeereservaten, dat vandaag nog erg theoretisch is, om te zetten in de realiteit. Willen we ons gemeenschappelijk erfgoed beschermen, dan moeten de reservaten er niet alleen komen in de kustwateren maar ook in internationale wateren buiten de continentale platen.

Welke troeven hebben die zeereservaten in handen? U leest het in ons eerste van een reeks dossiers over de oceanencampagne.

Avontuur op zee: 12

Eind 2005 lanceerde Greenpeace de meest ambitieuze zee-expeditie uit zijn geschiedenis. De *Esperanza*, het grootste schip in de Greenpeace-vloot, begon aan een reis die 14 maanden zal duren. Het doel: getuigen over de crisis waarin de oceanen verkeren, de verantwoordelijken met de vinger wijzen en duidelijk maken dat er snel moet gehandeld worden.

Tijdens de expeditie komt het schip op afgelegen plaatsen van oceanen, waar nog maar heel weinig mensen geweest zijn, van Antarctica tot de Azoren...

Het eerste deel van de expeditie brengt ons naar de ijskoude wateren bij Antarctica. Zoals elk jaar trotseert Greenpeace er de walvisjagers die walvissen doden onder het mom van de wetenschap. Op de dodenlijst staan dit jaar 935 dieren. Een jacht die volgens de Japanners voor wetenschappelijke doeleinden georganiseerd wordt... maar in werkelijkheid eindigt het walvisvlees in Japanse restaurants.

De kaart hiernaast toont het traject van de *Esperanza* en onze 12 oceaanactiepunten voor 2006. Het uiteindelijke doel is het vastleggen van de meest strategische zones voor de afbakening van beschermde zeeparken die we mariene reservaten noemen. Die zones zijn essentieel voor het herstel van de biodiversiteit die onze oceanen vroeger kenmerkte. In dit nummer hebben we het alleen over de noodzaak om mariene reservaten aan te leggen. Volg zeker ons verhaal in de volgende nummers van Greenpeace Magazine!

Zin om het verhaal van de *Esperanza* van dag tot dag mee te beleven? Bezoek dan regelmatig onze oceaansite www.oceans.greenpeace.org/nl.

Wilt u meer doen en mee de oceanen verdedigen? Word dan Ocean Defender! Inschrijven kan op www.oceans.greenpeace.org/nl/defenders.

Tegen het einde van de expeditie willen we met een miljoen Ocean Defenders zijn. Zo stellen we een duidelijke boodschap voor de regeringen en de Verenigde Naties en zetten we ons in voor de oceanen en de mensen die ervan afhankelijk zijn.

[Individueel zijn we een druppel... samen zijn we een oceaan]
Ryunosuke Satoro

9 Mexico • November 2006. Jacques Cousteau noemde de Zee van Cortez het aquarium van de wereld. Maar industriële visserij, de jacht op haaien, de opening van nieuwe visgronden en de vernietiging van waardevolle habitats, zoals mangrovebossen, maken dit maritieme ecosysteem kapot. In samenwerking met een gerenommeerde Mexicaanse wetenschapper en de beste duikers van het land zal Greenpeace de schoonheid en de bedreigingen waaronder de regio gebukt gaat, documenteren. We zullen oproepen om het waardevolle gebied te beschermen tegen eender welke vorm van vernietiging.

3 Azoren • Mei 2006. Bij de Azoren doet Greenpeace onderzoek naar de walvissen en de soorten die op grote diepte leven. Tegelijk wordt de publieke opinie gesensibiliseerd voor het walvistoerisme.

8 Hawaï • Oktober 2006. Van Hawaï naar Californië drijft een hoeveelheid plastic afval ter grootte van Centraal-Europa op het water. Het afval komt van ontelbare bronnen op het vasteland, maar ook van schepen in de zee. Het bewijs dat overbevissing niet de enige bedreiging voor de zee vormt.

10 Ecuador • November 2006. De garnaalkweek is een van de meest destructieve industrieën in Ecuador. Al jaren klagen verschillende milieu- en mensenrechtenverenigingen de gevolgen van de kweek aan: mangroves en visgronden verdwijnen, de lokale bevolking verliest haar land... Greenpeace zal optreden als spreekbuis voor al die verenigingen.

11 Chili • December 2006. In Chili worden viskwekerijen voorgesteld als dé oplossing voor de overbevissing waar de wilde visbestanden onder lijden. In feite doen ze elke inspanning om de overbevissing en overconsumptie van vis af te remmen teniet. Chili is de grootste uitvoerder van zalm ter wereld en zoekt naar manieren om de verkoop nog verder op te drijven. Het brengt het zeemilieu zo grote schade toe. Greenpeace wijst niet alleen op de verantwoordelijkheid van de exporterende landen, maar ook op die van de grote verbruikers, zoals de Verenigde Staten en Europa.

etappes, 12 uitdagingen

4 Middellandse Zee • Juni 2006. Vervuiling en illegale vangst van rode tonijn eisen een zware tol van de Middellandse Zee. Greenpeace zal op basis van die situatie de noodzaak van mariene reservaten aantonen...

6 Filippijnen • Augustus 2006. De mijnactiviteiten bedreigen de biodiversiteit van de zee, waaronder een populatie van walvishaaien. Aan de zijde van een lokale vereniging die afhangt van het walvishaaitoerisme, zal Greenpeace de mijnactiviteiten aanklagen.

7 Stille Oceaan • September 2006. De Stille Oceaan wemelt van de tonijn. Maar hoelang nog? De stocks worden meer en meer bedreigd door piraatvisserij. Greenpeace zal samenwerken met de eilandstaten om wetten vast te leggen die de visvangst regelen.

2 West-Afrika • April 2006. Illegale vissersboten plunderen garnaal en tonijn, die vervolgens door rijke landen geconsumeerd worden terwijl de Afrikaanse gemeenschappen zich tevreden moeten stellen met kruimels. Greenpeace legt er de nadruk op dat we onze visconsumptie moeten herzien...

5 India • Juli 2006. Rond de Laccadive-eilanden worden de lokale vissers meer en meer geconfronteerd met piraatvissers die er compleet illegaal opereren. Dankzij mariene reservaten in de Indiase wateren zou het ecosysteem zich kunnen handhaven en zou de artisanale visserij kunnen overleven.

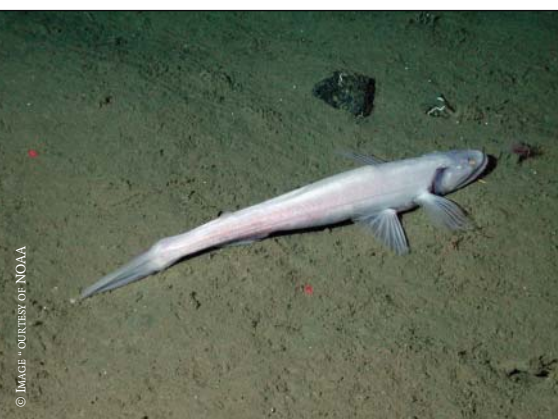
12 Antarctica • Januari-februari 2007. We varen terug naar ons beginpunt. Greenpeace zal de aandacht vestigen op de uitputting van de krillbestanden en nogmaals de noodzaak van een wereldwijd netwerk van reservaten benadrukken, inclusief een groot reservaat in de Antarctische Oceaan.

1 Antarctische oceaan • November 2005 - januari 2006. Zoals elk jaar komen de Japanse walvisvaarders samen in de ijskoude wateren van de Antarctische oceaan. Greenpeace vormt een menselijk schild tussen de harpoenen en de walvissen.

Naar een wereldwijd netwerk van mariene

Overbevissing, aquacultuur, mineraal- en petroleumwinning, industriële ontwikkeling, toerisme... Al die activiteiten hebben een negatieve impact op het leven in onze zeeën. Naar schatting 60% van de visgronden wordt maximaal geëxploiteerd of nog erger⁽¹⁾.

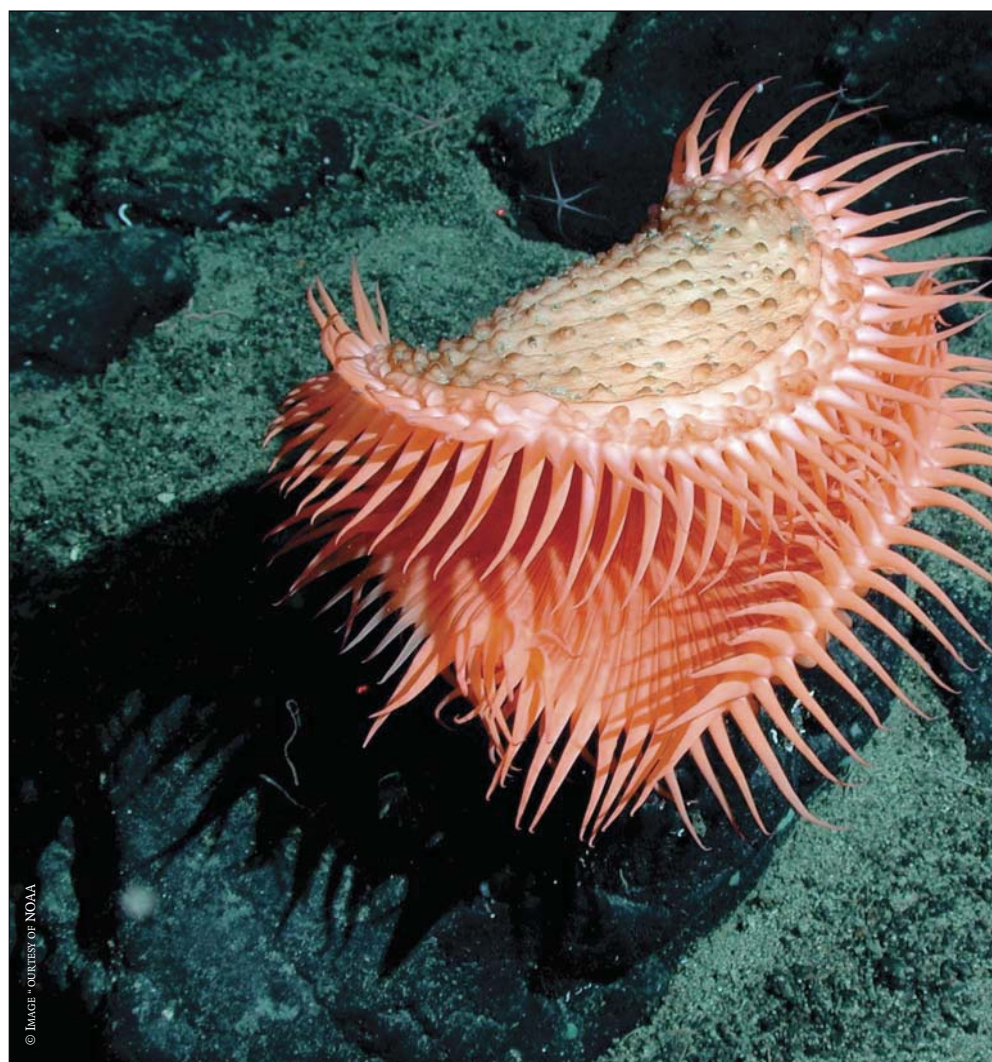
In de Noordzee bijvoorbeeld krimpen de bestanden kabeljauw, tong, schol, wijting en schelvis in een gevaarlijk tempo. Sommige soorten zijn intussen zelfs met uitsterven bedreigd. En alsof dat niet vol-

staat, worden nu ook de diepzeeën meer en meer leeggevist: grote boomkorvisers schrapen er letterlijk de bodem af tot op 1.500 meter diepte en vernielen alles wat ze op hun weg tegenkomen. En dan vergeten we nog de andere schadelijke activiteiten, zoals oliewinning, die ook almaar verder in zee gebeuren.

Een drie meter lange medusa

De diepzeeën verdienen evenveel aandacht als onze kustwateren. Ze zitten boordevol leven en dier- en plantensoorten die de wetenschap nu pas begint te ontdekken.

In 2000 werd in het kader van de Recensement de la vie maritime ("OML") een project van tien jaar gelanceerd om het maritieme leven te onderzoeken. Zeven landen zijn er bij betrokken. Het uitein-

reservaten

delijke doel is de oceanen beter te leren kennen om ze beter te beschermen. De onderzoekers ontdekten al 78 nieuwe vissoorten, waaronder een medusa in de vorm van een torpedo van wel drie meter lang in Antarctica en een minuscule vleesetende spons in de zuidelijke Atlantische Oceaan. Men schat dat in de diepzeeën miljoenen soorten leven die nog niet ontdekt zijn.

Zetten we de vernieling van onze zeeën en oceanen voort? Geven we onze hebzucht de vrije loop tot bepaalde vissoorten uitgestorven zijn? Soorten die we zelfs nog niet kennen?

Voor Greenpeace is het antwoord natuurlijk een volmondig 'neen' en daarom pleiten we voor het afbakenen van reservaten op zee. Een nieuw idee? Helemaal

Callum Roberts, professor aan de Universiteit van York:

"Mariene reservaten zijn een instrument om de visbestanden te beheren"

"Er zijn honderden studies uitgevoerd in mariene reservaten in alle uithoeken van onze oceanen en zeeën en in allerlei soorten habitats. De resultaten zijn tel-

kens dezelfde: door duidelijk één regio af te bakenen en te beschermen, worden de soorten er ouder, zijn ze talrijker en worden ze groter. Zo zijn de visbestanden vervijfvoudigd in talrijke mariene reservaten die vijf jaar of tien jaar beschermd worden."

"Verschillende oorzaken verklaren de groei van de visbestanden binnen én buiten de grenzen van de beschermde zones, daar waar de visserij dus wel is toegestaan: de vissen en dieren bereiken vaker hun volwassen leeftijd en kunnen zich dus beter voortplanten. Zeestromingen vervoeren de eitjes van de vissen van het reservaat naar de omliggende zones waar wel gevisst mag worden. En naarmate de reservaten dichter bevolkt worden, verplaatsen de vissen en dieren zich gemakkelijker buiten de grenzen."

Mariene reservaten: al jaren realiteit!

"De zeereservaten zijn een instrument om het mariene ecosysteem te beheren en om de biologische diversiteit en dieren- en plantensoorten te beschermen en te bewaren, van de kleinste micro-organismen tot enorme tonijnen en zeezoogdieren."

"Veel mensen denken dat het over een nieuwe methode gaat. Maar de geschiedenis leert ons dat 'natuurlijk beschermde zones' eigenlijk al zo oud zijn als de visserij zelf. De oceanen hebben altijd al totaal geïsoleerde regio's gehad. Het zijn de regio's die onbereikbaar waren voor de vroeger gebruikte visserijmethoden. De plaatsen waren te gevaarlijk, de zee was er te woelig... Die regio's vervulden een taak die vergelijkbaar is met de zeereservaten die we nu willen. Maar jammer genoeg zijn in de laatste vijftig jaar de visserijtechnologieën zo snel veranderd dat men nu zowat alle plaatsen op de oceaan kan bereiken tot op een diepte van twee kilometer. Met andere woorden: de 'natuurlijk beschermde zones' van vroeger bestaan nu niet meer. Een goede reden om er nieuwe af te bakenen dus..."

niet: dergelijke mariene reservaten bestaan al overal ter wereld. In Frankrijk zijn er bijvoorbeeld Le Parc marin de la Côte Bleue en de Réserve Naturelle Marine de Cerbère-Banyuls. Maar jammer genoeg zijn de meeste reservaten op zee onvoldoende beschermd. De vaak gebrekkige wetgeving biedt onvoldoende garantie voor de habitat die er zich ontwikkelt. Zo zijn van de 9.873 hectaren van het zeereservaat Côte Bleue amper 295 hectaren echt gesloten voor alle schadelijke activiteiten.

Hoe zit het met het kostenplaatje?

De meeste bestaande reservaten zijn (te) klein en beperken zich bovendien tot de kustwateren. Ze vormen natuurlijk wel een belangrijke schakel en laten toe om de staat van onze zeeën te verbeteren. Maar op termijn zullen ze niet volstaan om heel ons mariene ecosy-

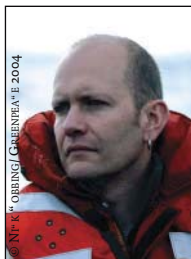
steem te beschermen. Er is een uitgebreid netwerk nodig dat zich uitstrekt van de kustzones tot de internationale wateren en alle soorten biodiversiteit bevat, of het nu gaat om onderzeese bergen (seamounts), diepzee-avijnen, de poolgebieden of de belangrijkste oceanenstromingen...

Greenpeace wil dat 40% van de zeeën en oceanen beschermd wordt door zeereservaten, in kustzones en op volle zee. Op het eerste gezicht kan dat idee overdreven en utopisch lijken. Toch is het nodig én realistisch... Wat zo'n netwerk kost? Twaalf miljard dollar, ofwel het bedrag dat elk jaar uitgegeven wordt in de parfumeriesector in de Verenigde Staten en de Europese Unie.

⁽¹⁾ Fisheries and Trade, Annual Report: The State of Food and Agriculture FAO, 2001.

Sommige mensen dachten dat er geen leven zou zijn in de diepzeeën. Deze foto's bewijzen het tegendeel. De creatie van mariene reservaten maakt het mogelijk om deze unieke biotopen te beschermen tegen de allesvernietigende boomkorvisserij.

Van de Baltische Zee tot Antarctica

Sinds 2004 zoekt Greenpeace koortsachtig naar oplossingen om de oceanen te beschermen. Wat mogen we van de afbakening van mariene reservaten verwachten? We vroegen het aan Richard Page, verantwoordelijke voor de oceanencampagne van Greenpeace Groot-Brittannië.

Kunt u een voorbeeld geven van een regio waar Greenpeace een marien reservaat voorstelt?

Richard Page: In 2004 begon Greenpeace voor het eerst actief te pleiten voor een wereldwijd netwerk van mariene reservaten. Onze aandacht ging eerst naar de afbakening van een regionaal netwerk in de Noordzee en de Baltische Zee. We verzamelden geografische en ecologische gegevens over de regio en voerden die in een speciaal computerprogramma in. Dankzij dat systeem konden we regio's aanduiden die samen een coherent netwerk van beschermde mariene reservaten kunnen vormen."

Waarom begonnen jullie in de Baltische Zee en de Noordzee?

We hebben daar goede redenen voor. De regio wordt voortdurend doorkruist door grote schepen en de negatieve impact wordt versterkt door activiteiten zoals visserij, olie-, zand- en grintwinning. Door er een netwerk van mariene reservaten te creëren, kunnen we de zeeën weer leven inblazen. Leven dat bovendien essentieel is voor de bevolking die langs de kusten leeft."

Hoe kunnen we die reservaten afbakenen?

In de kustzones is het de verantwoordelijkheid van de regering om in overleg met alle betrokken partijen een adequaat afbakeningssysteem te ontwikkelen. Dat kan aan de hand van boeien, kaarten... In de diepzee, waar het waarschijnlijk nodig zal zijn om op grote schaal reservaten aan te leggen, moet de afbakening zeer strikt gebeuren met behulp van de geografische coördinaten. Om de activiteiten in internationale wateren zo goed mogelijk te reglementeren, pleit Greenpeace bovendien voor de invoering van een wereldwijd bewakingssysteem

voor schepen. Zo'n systeem maakt het onder meer mogelijk om de vissersvloot te traceren."

Wereldwijd... is dat politiek mogelijk?

Op het vasteland is het concept van de nationale parken al goed ingeburgerd. Maar op zee zijn er nog maar heel weinig zones verboden gebied voor schadelijke

activiteiten. En de zeldzame zeereservaten die al ingesteld zijn, zijn meestal (te) klein. Op Europees niveau evolueert het allemaal heel traag. Alle lidstaten van de Europese Unie hebben een akkoord bereikt over de afbakening van een regionaal netwerk van beschermde zeegebieden. Maar het voorgestelde netwerk volstaat niet om het zeeleven afdoend te beschermen. De wetgeving die de schadelijke activiteiten aan banden legt, is niet streng genoeg. Als we de zones zo natuurlijk mogelijk willen houden, is dat nochtans essentieel. Gelukkig dient zich een nieuwe kans aan: in het kader van de Europese Mariene Strategie kunnen stappen ondernomen worden om de mechanismen te identificeren die nodig

September 2004: Greenpeace in actie voor de creatie van mariene reservaten. De Viking Bank is één van de zeventien zones die Greenpeace wil afgebakend zien in de Noordzee en de Baltische Zee.

zijn om een efficiënt netwerk van mariene reservaten tot stand te brengen.”

En elders in de wereld?

De wetenschappelijke motivering voor de aanleg van mariene reservaten is onder-
tussen door veel regeringen wereldwijd
aanvaard. Dat blijkt ook uit talrijke inter-

nationale akkoorden. Zo eist het millen-
niumproject van de Verenigde Naties dat
mariene reservaten 10% van de oceanen
bedekken op korte tot middellange ter-
mijn en 30% op lange termijn. In 2004
pleitte de “onferentie over Biodiversiteit
(“BD) voor een wereldwijd netwerk van
mariene reservaten tegen 2012. Maar

zoals de dingen nu vooruitgaan, zullen we
decennia lang moeten wachten voor die
reservaten echt ingesteld worden. Precies
daarom willen we het proces versnellen!”

Caroline Veter

Met dank aan Maarten van Rouveroy
en Richard Page

Mariene reservaten: ook de vissers hebben er baat bij!

Velen zijn geneigd te denken dat de vissers niet opgezet zijn met de komst van
zeereservaten, waar visserij tenslotte verboden is. Een vrees die op het eerste
gezicht gegrond is. En toch... Het reservaat in El Hierro bij de Canarische Eilanden,
dat zo'n tien jaar geleden ingesteld is, toont het tegendeel. De lokale vissers pro-
fiteren er elke dag van de opbrengst van het reservaat. De vissen zijn immers niet
alleen talrijk in het reservaat, maar ook in de wateren er rond, waar de visserij wel
toegelaten is. Gezien het succes van het initiatief zijn de vissers nu te vinden voor
een nieuwe reservaat in El Berrogal, waar de vissen zich massaal voortplanten.
De situatie is identiek in het zeereservaat van Apo Island in de Filippijnen en ook
bij Sainte-Lucie in de Antillen hebben de vissers de gewoonte aangenomen om te
vissen aan de grenzen van het reservaat.

*15 jaar geleden waren de wateren bij El Hierro min of meer leeg. Maar
sinds de komst van het reservaat begonnen allerlei soorten jonge vissen
weer de wateren te bevolken. Nu vissen we aan de rand van het reservaat en
de vangst is goed. Onder de meest talrijke vissoorten vinden we de
papegaaiduiker, de makreel en de tandbaars.*
Alberto Douglas, beroepsvisser, El Hierro

Natuurlijk botst elk nieuw project in eerste instantie op tegenkanting. Het
belangrijkste is de betrokken personen, in dit geval de vissers, de voordelen van
mariene reservaten te doen begrijpen en de reservaten te afte bakenen in overleg
met de kustgemeenschappen. Als dat niet gebeurt, zullen ze niet gerespecteerd
worden.

Het is ook belangrijk om aan de vissers en lokale gemeenschappen concrete
voorbeelden te geven van reservaten die al goed werken. Een ding is dus zeker:
hoe meer de bewijzen zich opstapelen dat mariene reservaten goed zijn voor de
vissers, hoe gemakkelijker het wordt om nieuwe reservaten aan te leggen...

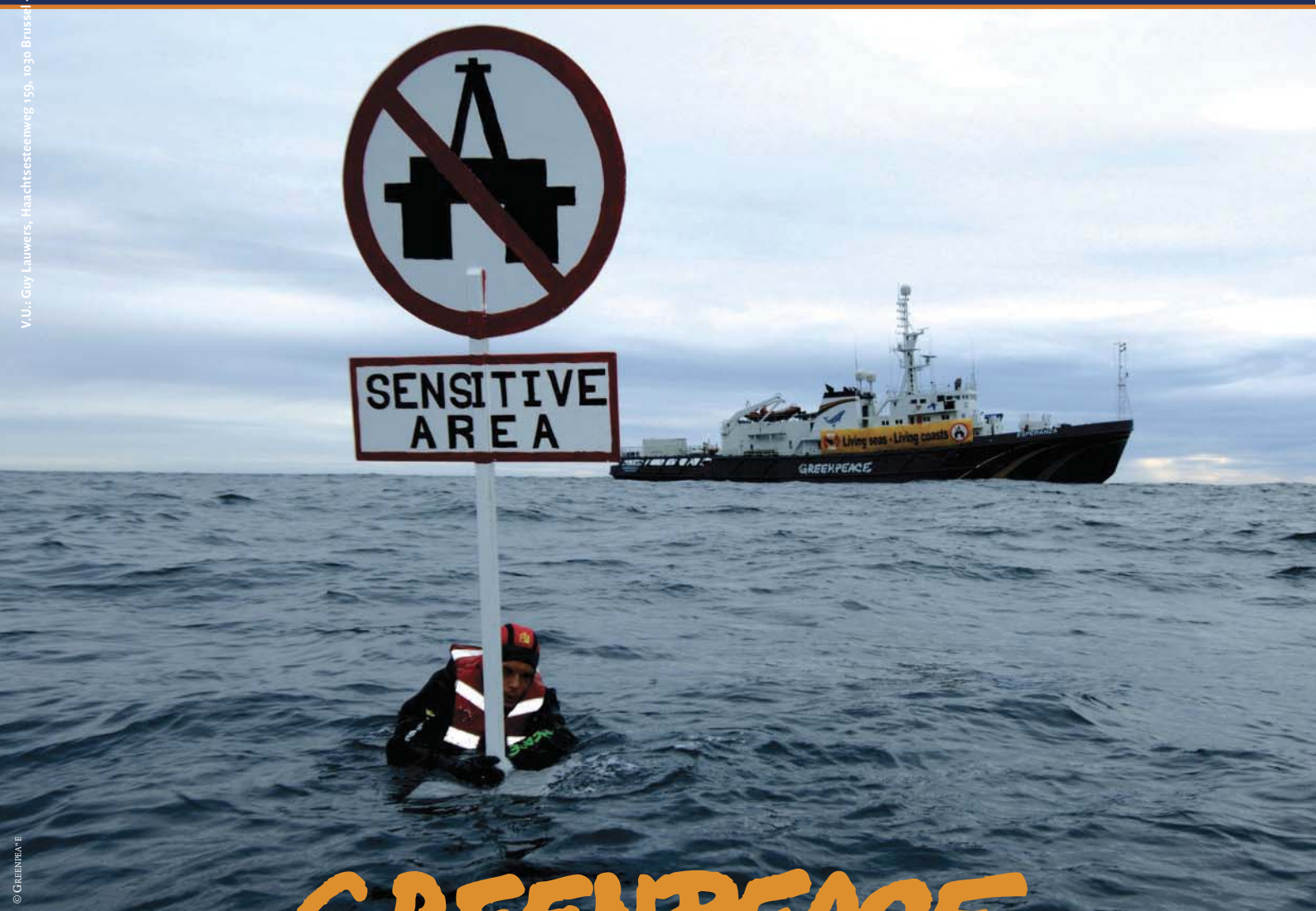
En Antarctica?

Net zoals de internationale wateren, maakt
Antarctica deel uit van ons gemeenschap-
pelijk erfgoed. Natuurlijk is het Antarctisch
Verdrag een enorm belangrijk instrument
om die unieke regio te handhaven, maar er
zijn bijkomende maatregelen nodig om de
Antarctische Oceaan te beschermen. Al het
leven dat we met Antarctica associëren, van
de walvissen over de zeehonden tot de pin-
guïns, hangt voor zijn levensonderhoud af
van de aanwezigheid van krill in de wateren
rond Antarctica. Nochtans staan er projec-
ten op stapel om het krill op grote schaal te
exploiteren. Op andere plaatsen worden de
zeeën bedreigd door Japanse walvisvaarders
die het moratorium op de walvisvangst en
het walvisreservaat blijven schenden. En tot
slot vormt ook de klimaatverandering een
ernstige bedreiging voor de regio...

Het is van het allergrootste belang dat de
internationale gemeenschap in actie schiet
om die bedreigingen het hoofd te bieden.
Daarom hebben mariene reservaten evenveel
bestaansredenen in Antarctica als elders. Ze
zouden een vitale rol spelen in de bescher-
ming van Antarctica en een essentiële schakel
zijn in het toekomstige wereldwijde netwerk.

Bronnen:

- Les réserves marines en tant qu'outil stra-
tégique, Echos de l'expo '98, bulletin vol
11, n° 3-4.
- Marine Reserves – a solution to ocean des-
truction, Greenpeace International, 2005.
- Reversing the decline of our seas and oce-
ans. Marine reserves and urgent action
now! Greenpeace international, June 2005.
- Rescuing the North and Baltic Seas :
Marine Reserves, a key tool, Greenpeace,
July 2004.
- Among sea's big surprises? Meat-eating
sponges, Peter N. Spotts, The Christian
Science Monitor, December 2005.

GREENPEACE